

Een zee van kleur

Kunstenaar Jan Kuhlemeier wint de John & Marine van Vlissingen Art Foundation Prijs 2023. Het levert een veelbewogen jaar op met een kleurrijke reis vertaald in nieuw werk. Als klap op de vuurpijl zijn er een expositie in Singer Laren en een boek. Tekst **Eline Crijs**

‘In mei ging ik als onderdeel van de prijs op reis naar de Mentawai Eilanden in Indonesië’, vertelt Jan Kuhlemeier enthousiast. ‘Ik was er nooit eerder geweest en kwam voor de kleur van het heldere water dat veel verschillende tinten groen en blauw in zich heeft. Maar vanaf de eerste avond toen de zon onder ging, wist ik niet wat ik zag: de lucht kreeg kleuren die ik nog nooit had gezien. Doordat het 's avonds afkoelde schoten witte pluimen uit het water omhoog; wolken waar het licht doorheen brak. Diepe paarsen en superfelle roze's. Dat is me het meest bijgebleven.’ Kuhlemeier is een fervent surfer en ervoer de zonsongangen vanaf zijn surfboard. ‘Er gebeurt zoveel tegelijk tijdens een zonsongang en dan ineens valt het donker in en blijken de donkere en grijze dingen die op je afkomen golven te zijn. Dan begin je tijdens het terug peddelen naar de boot onwillekeurig ook te denken aan haaien die wakker worden.’

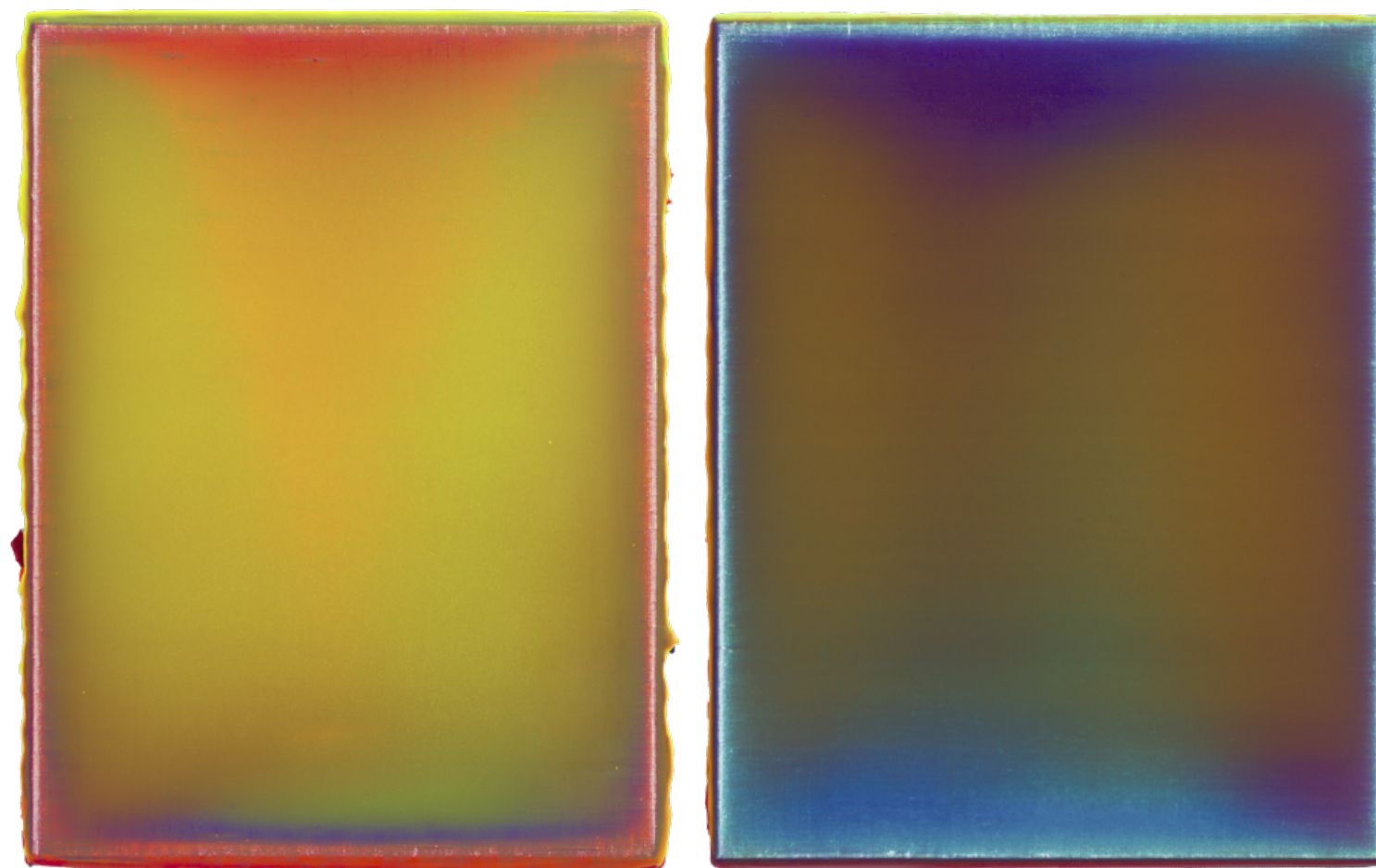
Jan Kuhlemeier (1993) studeerde in 2015 af aan de Arnhemse kunstacademie ArtEZ. Hij schildert en onderzoekt kleurnuances en brengt pigmenten in lagen aan. Kuhlemeier: ‘Ik liep vast in fotografie, omdat ik op zoek was naar meer diepte. Ik wilde iets op een meer tastbare manier vastleggen. Ik werk vanuit herinneringen aan plekken waar ik ben geweest of momenten die ik heb meegemaakt, zoals reflecties op het water of zonsopkomsten of -ondergangen. Dat komt voort uit het surfen en de wandelingen die ik maak.

Ik ben het liefst ergens waar ik als persoon heel klein wordt, als een mier. In de zee tussen grote golven, ondergedompeld in de grote natuur leer ik het moment waarderen. Omdat ik in mijn schilderijen een vertaalslag daarvan probeer te maken, kijk ik bewuster om me heen en neem details waar. Door langer stil te staan bij dingen, gebeurt er zoveel meer dan je kunt bevatten.’

‘TOFFE SHOW’

In februari dit jaar ontving Kuhlemeier een delegatie van de John & Marine van Vlissingen Art Foundation in zijn atelier in Haarlem. De kunstenaar werkt vanuit broedplaats Nieuwe Vide in een monumentaal pand waar naast kunstenaars ook graphic designers, een vioolbouwer en een geluidstechnicus hun werkplek hebben. ‘Toen meneer en mevrouw Fentener van Vlissingen, Geertje van de Kamp, Titia Vouïte en Singer Laren directeur Jan Rudolph de Lorm hier stonden, was het wel krap in mijn kleine atelier’, vertelt Kuhlemeier. ‘Het hangt hier ram en ramvol met mijn werk, ik heb weinig bewegingsruimte maar een groter atelier vinden in de Randstad is niet makkelijk. Ze reageerden enthousiast op mijn werk en waren

Ik ben het liefst ergens waar ik als persoon heel klein wordt, als een mier

heel geïnteresseerd. Ik denk dat ik de prijs mede gewonnen heb doordat ik onderzoekend ben, altijd aan het experimenteren en er, hoewel ik een rode draad heb gevonden, ruimte blijft voor groei. En ze moeten er vertrouwen in hebben gehad dat ik een toffe show zou gaan neerzetten. Ik ben een jonge kunstenaar en het betekent veel voor me om in een museum te hangen waar nieuwe mensen mijn werk kunnen ontdekken.’

OP GEVOEL

Nadat Kuhlemeier terug was van zijn reis naar de Mentawai Eilanden ging hij aan de slag. ‘Ik wilde ter plaatse fysiek niets maken, ik wilde alles eerst beleven’, zegt de kunstenaar. ‘Ik heb zoveel mogelijk in mijn hoofd opgeslagen en pas in mijn atelier viel dat op zijn plaats. Ik heb veel nieuw werk voor de expositie in Singer Laren gemaakt. De intensiteit van de kleuren komt uit deze reis. Dit felgroene werk hier, zou ik anders nooit gemaakt hebben. Het is geïnspireerd door de green canyon waar ik ben geweest. Dat is een rivier die een rotsspleet in gaat en overkoepeld is door een neongroen bladerdak dat je vanaf het water boven je ziet. Er vallen waterdruppels uit en ik werd omringd door regenbogen.’ De nieuwe werken van Kuhlemeier zullen deze winter te zien

zijn op de expositie ‘In een zee van kleur’ in Singer Laren. Ook komt er onder dezelfde titel een boek in de Inspiratiereeks van prijswinnaars. De eerste teksten daarvoor schreef Kuhlemeier tijdens zijn reis. De namen die Kuhlemeier aan de kunstwerken geeft, vallen samen met de plekken waarvan hij de kleuren heeft proberen te vangen. Zo is er *Telescope* genoemd naar de naam van een golf op de eilanden (in de surfwereld krijgen golven een naam passend bij de vorm die ze aannemen), *Sunset at Pinilok* vernoemd naar het huisje waar hij verbleef en *Sunrise BatuKaras* naar het dorpje in Java waar hij twee weken was. ‘Voordat ik een werk een naam kan geven, moet ik eerst zien hoe het geworden is’, zegt Kuhlemeier. ‘Mijn werk moet eerst een paar dagen drogen voordat ik kan zien hoe het uitpakt. Ik heb het niet volledig in de hand, ik meet niet alles af, ik werk op gevoel en daardoor kunnen onverwachte dingen ontstaan. Dat creëert een fijne spanning.’ ◀

• In een zee van kleur – Jan Kuhlemeier, Singer Laren, 14 november t/m 7 januari 2024, singerlaren.nl
• De John & Marine van Vlissingen Art Foundation selecteert jaarlijks een veelbelovende kunstenaar. Op zoek naar inspiratie voor nieuw werk, reist de kunstenaar vervolgens naar een bestemming naar keuze. Hierover wordt een boek uitgebracht en samen met het nieuwe werk tijdens een expositie gepresenteerd. De stichting steunde inmiddels 14 kunstenaars.

< Jan Kuhlemeier in zijn atelier

> Jan Kuhlemeier, *Sunset at Pinilok No.2*, 40x30cm acrylverf op linnen, 2023 (foto Peter Lipton)

> Jan Kuhlemeier, *Telescopes no.4*, 2023, acrylverf op linnen, 50x40cm (foto Peter Lipton)